

Spiró György

Történet¹⁰

Nem tudom, hol történt. Talán Prágában, talán Rómában vagy másutt, nem tudom, csak arra emlékszem: mentünk az utcán, hozzá fordultam, és valamit magyarázni kezdtem. Ő hallgatott, én pedig magyaráztam. Már nem emlékszem, mit. És őrá sem emlékszem. Tudom, hogy ott ment mellettem az utcán, és ha eszembe jutna, melyik városban történt, még éppen ki tudnám számolni, melyikük volt ő. Akkor ma még azt is tudnám, milyen ruha volt rajta.

Arra pontosan emlékszem, milyen jó volt akkor, azon az utcán, amikor magyaráztam neki valamit, ami nem lehetett olyan fontos, ha ennyire kiment a fejemből. Nemcsak neki nem lehetett fontos. Csak az volt fontos, hogy ott mentünk ketten az utcán. Ezt akkor nem tudtam. Ő ezt bizonyára jobban tudta nálam. Emlékszem: ment mellettem hűségesen, és hallgatta a fecsegésemet, amiből nyilván semmit sem értett.

Városrész tűnik fel előttem élesebben egy pillanatra, visszahull. Varsó? Párizs? Belgrád? London?

Kár, hogy az évet sem tudom, mert akkor is ki tudnám számolni, melyikük volt. Most úgy érzem: én mindig egyforma voltam, minden évben, nagyon sokáig, és ő se változhatott olyan sokat, ha ennyire összekeverem. Kicserélhető volt. Furcsa. Még meglepőbb, hogy mégis hol jobban, hol kevésbé szerettem annak idején.

Erről tűnődöm napok óta. Előttem a kép: az utca. A házak ugyan kivehetetlenek, de az biztos, hogy mentünk az utcán, és nyár volt. Egyre erősebb hálát érzek. Úgy tett, mintha értené, és én tovább magyarázhattam neki. Nem is ezért tartozom neki hálával, hanem mert ott ment mellettem. Sorolom magamban a városokat, és nem igaz, hogy egyedül bolyongtam bennük. Nem igaz. Rosszul tudtam eddig. Mindig ott volt velem. Egyre kevésbé értem, miért éppen engem választott, de engem választott mindig. És ha tárgyilagosan mérlegelem, mégis csak velem volt mindig, bármerre vetődtem.

¹⁰ SPIRÓ GYÖRGY, *Álmodtam neked*, Budapest, Scholar Kiadó, 2000, p. 107.

György Spiró

Storia

Trad. di Mária Stella Amatizi, Alexandro Brogioni, Nicola De Feo,

Ester Giliberti, Claudia Tatasciore

Non so dov'è successo. Forse a Praga, forse a Roma oppure altrove, non so, ricordo solo questo: camminavamo per strada, mi sono girato verso di lei e ho iniziato a spiegare qualcosa. Lei ascoltava e io spiegavo. Non ricordo più cosa. E non ricordo nemmeno lei. So che mi camminava accanto e se mi venisse in mente in quale città, forse calcolerei quale di loro fosse. Allora oggi saprei anche cosa indossava.

Ricordo perfettamente com'era bello allora, su quella strada, quando le spiegavo qualcosa, che non doveva essere tanto importante se mi è sfuggito così di mente. Non doveva essere di poca importanza solo per lei. L'unica cosa importante era che camminavamo insieme. Ma questo allora non lo sapevo. Di sicuro lei lo sapeva meglio di me. Mi ricordo: mi camminava accanto fedele e ascoltava il mio ciarlare, del quale evidentemente non capiva nulla.

Per un attimo una parte della città mi appare dinnanzi più nitida, poi svanisce. Varsavia? Parigi? Belgrado? Londra?

Peccato che non mi ricordi nemmeno l'anno, perché anche in questo modo potrei calcolare quale fosse di loro. Adesso ho l'impressione di essere sempre stato uguale, ogni anno, per tantissimo tempo, e nemmeno lei dev'essere cambiata molto, se la confondo così tanto. Era sostituibile. Strano. Ancora più sorprendente è che in quel tempo l'amavo, a volte di più, a volte di meno.

Rifletto su questo da giorni. L'immagine davanti a me: la strada. Le case sono indiscernibili, ma sono sicuro che camminavamo per strada e che era estate. Mi sento sempre più grato. Faceva finta di capire e io continuavo a spiegare. Non è nemmeno per questo che le devo gratitudine, è perché mi camminava accanto. Ripercorro con la mente tutte le città e non è vero che ci vagavo da solo. Non è vero. Finora mi sbagliavo. Era sempre lì con me. Capisco sempre meno perché abbia scelto proprio me, ma è me che ha scelto sempre. E volendo essere oggettivi, in fondo è sempre stata con me, ovunque capitassi.